

van, hallatlan valami, hogy népeknek szolgátságban tartása követelések; mert ha az egyének joga, a természet által adott joga van szabadon élni, magát tökéletesíteni, s teljesíteni azon szép hivatást, melyre hivatva van: annyira nagyobb joguk van erre az egyének önszességének, a nemzeteknek, bármily kicsinyek is bármily jelentéktelenek legyenek is azok.

E szerint tehát Klapka és a magyar-törökök hazafisága sértő, önző és bünső, mert más népek elnyomására vagy kifosztására céloz.

Ép ily rendszert követnek a magyarok is, — s ebben édes testvérei a törököknek, ez azonban sem javukra nem fog szolgálni, sem civilizációjuk bizonyítékául nem szolgálhat.

Ha Klapka honfitársai azt proclamálják, hogy nem kell hagyni a törököt, mert „a török nemzet bukása után a keletnek egyetlen nemzete, a magyar marad, mely a szabadságot élni és halmi tudjon,“ akkor önzésükben miért nem engedhetnék meg a szerbeknek is, montenegróiak és bosnyákoknak, és a többi keresztény népeknek is, hogy azok is szabadságban éljenek, vagy hogy meghaljanak az annak elérése iránti küzdelemben?

Miért legyen csak a magyar hazafiság valódi és jó hazafiság, a románok, görögök, szerbek s a többiek hazafisága pedig bűn? Ez igazságtalan is, absurdum is, gyűlöletes és neveléses is.

Ime, miért nem, hagyhatjuk szó nélkül a törökök, a magyarok és Klapka tévelygését, kiknek agitatioi, ha nincsenek is egyenesen Románia ellen intézve, de bennünket, mint szomszédokat s hadviselőket közelről érdekelnék.

Kétségtelen, hogy szavunk sem meg nem győzi, sem jobb utra nem téríti őket. Szükséges azonban, hogy ha nem tarthatunk is számot közvetlen eredményre, a szabadság s a népjogok változhatatlan alapelveinek védelmére megtegyük kötelességünket.

A „Pressa“ 258. számú vezércikkében Románia részére nem tartja elégségesnek a függetlenség egyszerű elismerését, sem azt, hogy a függetlenség csak néhány állam, például Osztrák-Magyarország részéről biztosított, mert ez veszélyessé is válhatik az országba nézve, hanem úgy az ország, mint a nagyhatalmak érdekében is azt kívánja, hogy Románia, Belgium, Helvétia és Luxemburg módjára oly független államnak nyilvánítsák, melynek örökös semlegessége Európa összes nagyhatalmai által biztosítva legyen.

A roncsló toroklob.

— Öv rendszabályok dr. Darányi után. —

1. A roncsló toroklob gyors lefolyású s rendkívül ragályosó kórfarmáképezvén, a legnagyobb figyelem fordítandó arra, hogy minden ilyenmü beteg idejekorán orvosi segélyben részesítessék, és minden tárgyak, melyek ily beteg használatában állottak, szigoruan fertőtlenítessenek.

2. Oly helyiségtől, melyben roncsló toroklobban szenvedő beteg fekszik, fekiúdt, vagy elhalt, az egészségesek, különösen a gyermekek erőlyesen távol tartandók. A diphteritikus beteg tehát rögtön elkülönítendő és csak azok által látogatassék, a kiknek gondjaira van bízva.

3. Halálozás esetén a holttestet a szemle után carbolsav oldatával (1 : 100) permetezendő s tüstént koporsóba zárátván, a holttest mellett hézagokat nyers carbolsavval vegyített fűrészpórral kell betölteni.

A hulla eltakarítása a szabályszerűnél rövidkeve tovább vizsgálódní s így utját folytatva nem-sokára eltűnt a kastélyban.

A zaj nem volt alaptalan s annak okozói — miután a király tekintetét szerencsésen kikerülték — rémüléssökből magukhoz térve, hosszú és mély lélegzetet vettek.

A királyon kívül tudniillik az udvarnak még egy más tagja sem vett részt a vadászatokon. Ez a szép fiatal Rabresse Margit grófnő volt, ki elmaradását azzal mentette, hogy rosszul érzi magát. Voltaképen pedig úgy állott a dolog, — de azt ez idő szerint nem is álmódta senki — hogy a fiatal grófnő ez alkalmat arra akarta felhasználni, hogy szíve választottjának légyottot adjon, mi az udvar jelenlétében egész Versaillesben lehetetlen vala. Az udvarnál pedig annál kevésbbé volt lehetséges, mert az ifjú, az alsóbb nemességhez tartozván, nem volt udvarképes s nem is birt sem gazdag, sem befolyásos nagybátyákkal, kik e tekintetben segélyre lehettek volna és még csak hadnagy sem volt egyik, vagy másik ezrednél, mert a feszes, lélekölő katonai szolgálatot szívéből gyűlölte. Annál nagyobb barátja volt azonban és szívesen látott vendége minden írói és művészi körnek. Mindig jókedvű, beszéde tele éllel, előadása kellemmel; kétsébe volt egész társaságot mulattatni s gazdag humorával folytonos jókedvben tartani. — Margit Surville Rudolfot — így hívták az ifjút — Párisban egy nagynénjénél látta először, kinek salonjai a tudományos és művelt világ előtt mindig nyitva állottak. Nem sok kellett, hogy a fiatal grófnő fülig beleszeressen az ifjuba, mert ah! mily messze hátra maradtak a versaillesi udvar ifjai a szeretetreméltó Rudolf megett.

Rudolf valami vendégek által visszatartva, csak késő délután szabadulhatott s azzonnal Versaillesbe sietett a légyottra. Itt egy lehetőleg biz-

debb idő alatt eszközlendő, mire nézve a halottvizsgáló orvos intézkedik.

A halott látogatása, érintése a lehetőségig meggátolandó.

A temetésnek csendben és kevés kísérettel, különösen a gyermekek teljes kizárása mellett kell történni.

A hulla szállítása csak arra rendelt fogaton, vagy halottas kocsin engedhető meg.

4. Az a lakrésze, melyet ilyenmü beteg használ, valamint minden tárgyak (utensiliák) szorgos fertőtlenítés (desinfectio) alá vetendők. Leghathatóbb eljárás az ingóságokra, szövetneműekre nézve, a mennyiben lehetséges, az elégetés.

Az ágyszalma kivétel nélkül elégetendő. Ezután ugy a lakszobára, mint a többi tárgyakra a leghatékonyabb fertőtlenítő szer a kénecs-sav-gőz (Schwefelige Säure), melynek előállítása kénrudnak (Stangen-Schwefel) párázson való elégetése által történik.

Hasonló jó, bár kevésbé intenzív hatású a ragály csírának elpusztítására a chlorgáz, melyet chlormészre öntött ecet által fejleszthetünk.

Bármelyike használtassék az említett fertőtlenítő anyagoknak: minden ruháneműk a szobában kifeszített kötélre terítgandók s azok a jól elzárt lakban 24 órában keresztül teendők ki az említett párák befolyásának.

Carbolsavnak alkalmazása a lakosztályban intenzív szaga miatt lehetetlen; ellenben az ürülékeket felfogó edények, arnyékszéknek ennek tömény oldatával a leghathatósban fertőtleníthetők.

Megtörténvén ekép a fertőtlenítés, a falak kesefesrével minden irányban lezuhandók, vagy ha lehetséges kimeszelendők. A fehér ruháneműeket magas hőfokú szappan-hígba kell áztatni s a buratózatot borszeszbe mártott ronggyal letörölgetni, a padlózatot s egyebet gondosan felsurolni. A hol deszka, padlózat nincs: a megejtett fertőtlenítés után a föld felső rétegét kell eltávolítani és a talajt friss agyaggal kitapasztani.

Az így fertőtlenített lakszoba mindamellett még néhány napig lakatlan maradjon s használat előtt erős befűtésre, tartós szellőzésre s ecetpárákkal kifestőlések vetessék alá.

5. Tisztaság és jó levegő lényeges biztosíték a ragály ellen; azért is a lakszobák, különösen a hálszobák kimeszelendők, vagy kéfével naponként takarítandók; a padlózat gyakrabban suroltassék és a seprést napjában legalább kétszer kell meg-ejtetni. A szellőzés a nap folyamában legalább háromszor az ablakok feltárása által eszközöltessék. Ecet-pára-füstölés mindig jó szolgálatot tesz.

6. Az egyéni övrendszabályok legfontosbika a bőrnék edzése hideg vízmosások által, különösen a gyermekek nyaka legalább reggelenként bőmennyiségű hideg víz által permetezendő és mosandó.

Hasznos és főfontosságú még, hogy a gyermekek szájukat naponként többször friss vízzel öblöngessék és gargalizálják, mely eljárásnál egy pohár vizre egy-egy evőkanálnyi borszesz, vagy pedig egy pár jó késhegynyi ketted szénsavas szíkeny (soda bicarbonica) veendő.

7. Átszármatatása a bajnak legkönnyebben ott történvén, ahol — mint pl. az iskolában — a gyermekek tömegesen együtt vannak: kiváló gond fordítassék arra, hogy semminemü torokbetegségről gyanus gyermekek az iskolába ne járjanak; még az oly gyermek is távol tartandó az iskolától, akinek családijából valaki a nevezett kórban szenved. Az ily gyermekek, vagy felüldült betegeknél

tos és csendes helyet választottak a parkban, hogy egy rövid órát háborítatlan tölthessenek együtt s kevéssen mult, hogy a király által meg nem lepettek, ami épen nem segítette volna elő dolgukat, mert már gyakran megtörtént, hogy a király udvarában a szívek dolgába is beleavatkozott s annyira önkényleg járt el e tekintetben és oly intézkedéseket tón, melyekkel az érdekeltek a legkevésbbé sem voltak megelégedve. A mai légyott pedig annál nevezetesebb vala, mert nemcsak arra volt szolgálendő, hogy egyszerűen csak elfecseggjenek egy órácskát, hanem Margitnak imádotjtával fontos közlenivalói voltak. Atyja — egy déli Franciaországban igen tekintélyes és gazdag gróf — egy levelére, melyben futólag érintő, hogy kezét egy alsóbb rendű szegény lovagnak szánta, nagyon kemény választ küldött s figyelmeztette, hogy ha tovább is jó leánya akar maradni: gondolja meg, hogy a magas grófi családja ismét csak valami főrendű is illik. S ha nem tudná, ha nem esett volna még értésére, ezennel tudatja, hogy a fiatal Barrière gróf akarja megkérni, legalább ő — és pedig biztos kútfőből — ugy van értesülve. Különbön azonnal utnak indul Versaillesbe, hogy mielőtt az udvar számára kerülne, az egész dologgal tisztába jöjjön.

A grófnő átnyujtá a levelet kedvesének. Rudolf a sorokon végigfutva, első meglepetésében szóhoz sem jutott. Az igaz, hogy a fiatal Barrière gróf szék ember volt és könnyű társalgó, de léha és erkölcsletlen életű s a nemes és művelt lelki Margit kezére egyáltalán nem méltó.

— Soha sem hagylak el, — rebegé a grófnő — s teljességgel nem tudnám magamat rávenni, hogy kezemet a csapodár grófnak nyujtsam.

— De kénszeríteni fognak! — viszonzá Rudolf a grófnő kezét megfogva.

csak orvosi bizonyítlat mellett lehet a tanodában újra helyet engedni.

Az iskolatérnek napjában kétszer seprettesnek, falai mindennap kesefesrével latakartatassanak. A szellőzést a szünórákban az ablakok teljes feltárása által kell gyakorolni.

Végül az arnyékszékeket nyers carbolsav tömény oldatával kell szagtalanítani.

Oszdola, 1877. dec. 31.

Tekintetes szerkesztő ur!

Szíves engedelmevel egy, községünkben folyó hó 27-én a helybeli iskola javára rendezett s az iskola nagytermében megtartott műkedvelői színi előadásról akarom becses lapja olvasóit értesíteni.

Nevezett nap estéjén adott elő ugyanis többek közreműködésével t. ifj. Bándi István nagyreményű ifjú ember vezetése alatt nem számos, de díszes publikum előtt egy 3 felvonásos francia vígjáték „Három kalap“ cím alatt. (Irta Hennequin Alfréd, fordította Sz. K.) Előadás kezdetén és végén a műkedvelők, élükön Bartha Agoston helyb. kántortartató urral, gyönyörűen énekeltek dalokkal mulattatták a publikumot; a színpadon pedig mindent megtettek, hogy a különben igen bonyolódott darab előadásával hatást keltsenek, s keltek is, mert szerepüket nemcsak ártévre, de egyszersmind átérezve is, a darabot úgy adák elő, hogy a község többösz virharos tapsokkal, hangos „éljenekkel“ s virágbokréttákkal koszorúzza meg őket, hogy jelét adja teljes meglegedésének.

Majdnem lehetetlenek tartom, kritikát írni arról, hogy ki játszott, ki alakított jobban. Bándi ur (Baptiste, inas) kinek nagy érdeme az is, hogy falu helyen izléses dekoratívú tűntette fel a színpadot, szerepét igen pompásan játszta, s finomul kidomborított alakításával a közönséget többször jóízű nevetésre fakasztotta. G. D. ur (Duprillon Edgar) az alakításban a non plus ultrát is elérte, mert szerepét oly kitünően, oly meleg odaadással, oly finom modorral adta, hogy nemcsak komikus kedély világának adá jelét, hanem szellemi magas előhaladásának is, s benne méltán üdvözölhetünk egy oly ifjút, kit nemcsak jelenben, hanem egykor a tudomány szélesebb körű világában is örvendő láthatunk működni. Kónya Zsigmond ur (Szilveszter Jenő) alakításával szintén meglepett, de még inkább maszkirozásával, mely oly pompás volt, hogy még a legkomolyabb embert is kiállhatatlan nevetésre kényteleníté. Övry Károly ur (Femidart Adolf) egy impozáns magatartású színpadi alak, ki Kónya Albert urral (D'Hervey Pál) szintén meglegedésünkre játszott s tapsainkat, virágkoszorúinkat, meg „éljenjeinket“ méltán kiérdemlé. Hátra van még Kónya Julcsa kisasszony (Izabella, Duprillon neje) ki a műkedvelők szép koszorújában a legbájosabb ragyogó virág, ki betetőzi az egészet, s kit bár először látánk színpadon, de mégis meggyőzött arról, hogy ifjú lelke, ifjú szíve csupa érzés, csupa phantasia, ki szerepkörének alakulása szerint magatartását könnyedén, gyöngéden és finomul változtatni tudja, s kit méltán tarthatunk a műkedvelők egyik legkitünőbb színpadi tagjainak, Albert Lina (Lujza) kisasszonnyal együtt, ki szintén érzéssel játszott.

Ennyiből áll tek. szerkesztő ur rövid tudósításom, mit azzal rekesztek be, hogy adná isten, miszerint Oszdola községe még sokszor gyönyörködhessek ily irányú darabok előadásában.

Egyébiránt maradok a tekintetes szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Egy jelouvolt.

— És én ellene fogok szegülni minden erőmből, — viszonzá Margit.

— Hiszek szerelmed erejében Margitom, de vajjon nem fogsz-e végre ellankadni, ha minden s talán a király is latba veti szavát?

— Nincs hatalom, amely megfesson. De csupán a vitézséggel még sem szabad meglegednünk. Könnyen hatalmukba kerithetnének s a gyanu igen közel van és örökre eltávolíthatnának téged tőlem. Mily hamar elvesztenélek aztán, mert egy gyöngye leány keze nem ér el a várak celláiba, habár szükség esetében bőven rendelkezhetnék is az arannyal. Azért gyorsan és gyorsan és megmondolva kell cselekednünk.

— Az én nézetem is épen ez, de én szédülök és szívem görcsösen húzódik össze, ha arra gondolok, mily keserű szenvedések eredhetnek ebből reád!

— Ne aggódj m'attam! — kiáltá Margit hévvel. — Itt csak téged fenyegethet veszély. Hallgadj meg hát tervemet: Atyám nagy valószínűséggel holnap már itt lesz, hogy a dolgot megbeszéljük. Én aztán minden hímezés-hámozás nélkül megmondom, hogy miért nem nyujthatom kezemet a grófnak s kereken kijelentem, hogy mi a jövőre örök és felbontathatlan frigyét kötöttünk egymással. Te azalatt csak légy a kastély közelében s ha szobám ablakából fehér zsebkendőt látol lengenni: azonnal siess fel, mert ez lesz a legalkalmasabb idő, melyben atyámnak magad bemutatás. Meglehet, talán épen ekkor lesz haragja tetőpontra csigázva, de számítok egy kissé megnyerő arcodra, ügyességedre s lelkesedgedre bízamat ébresztő tükröredre.

(Folytatás köv.)